

Valtion aluehallintoreformi hallinnonuudistuksena

Hallintovaliokunta 8.5.2025

Jenni Airaksinen
Toimitusjohtaja

Aluksi

Mikään rakenteellinen uudistus tai uudelleenjärjestely ei itsessään takaa mitään tehokkaampaa, parempaa tai yhdenvertaisempaa järjestelmää, vaan rakenteellisilla uudistuksilla luodaan mahdollisuuksia johtamisen, organisoinnin ja käytäntöjen muutoksen kautta saavuttaa joitain uudistuksille asetetuista tavoitteista.

Kolme näkökulmaa reformeihin

- Tavoitteet
- Keinot: Uudistaminen uudelleenskaalausta hyödyntäen
- Hallinnon uudistamisen kohtalonkysymykset

Tavoitteet

1. Rakenteelliset tavoitteet

- Selkeämpi virastorakenne ja tehtävienjako
- Vähemmän hallinnollisia tasoja ja lyhyemmät viranomaisketjut

2. Prosesseihin liittyvät tavoitteet

- Parempi mahdollisuus strategiseen ohjaukseen
- Joustavampi resurssien käyttö
- Mahdollisuus asiantuntemuksen kehittymiseen
- Monialaisuus

3. Toiminnan tuloksiin liittyvät tavoitteet

- *Vaikuttavuus, tehokkuus, laadukkuus, yhdenvertaisuus*

Keinot

- Tyypillinen tehtävien uudelleenskaalaukseen perustuva uudistamisen idea
- Perustuu vahvaan polkuriippuvuuteen
- Sisältää sekä kunnianhimoiset tavoitteet että aikataulun
- Erityisen hyvää on se, että esityksessä on kiinnitetty huomiota uudenlaiseen yhteensovittamisen tarpeeseen (LVV ohjausryhmä & elinvoimakeskusten osalta yhteensovittamisryhmä)

Tulkinnat muutoksesta

Muutoksen myötä järjestelmä täydentyy

Järjestelmämuutos tuo mahdollisuuden pirtaleisuuden poistamiseen (integraatio), jonka kautta asiantuntemusta saadaan paremmin käyttöön ja pystytään poistamaan päällekkäistä työtä. Yhdenvertaisuus paranee.

Harmoninen utopia.

Murros on uhka nykyiselle hallintatavalle

Järjestelmämuutos uhkaa nykyistä hallintatapaa, keskittää valtaa, hävittää alueellisen osaamisen ja johtaa luultavasti byrokratiaan ja kaaokseen.

Agonistinen dystopia.

Kyseessä on siirtymävaihe

Nykyinen malli on muutosvaihe ja näkyvissä oleva järjestelmä on vain välivaihe hallintojärjestelmien muutoksessa. Se, mihin päädymme, on ehkä jotain, jota emme edes osaa ennakoida.

Evolutionaarinen transitio.

Kaikki on vain lumetta ja välineellistä

Tarkoittaa järjestelmien elitistymistä ja vallankäytön keskittymistä. Luo superviraston, jota ei kukaan pysty kohta hallitsemaan

Istrumentaalinen salaliitto.

Pohdintaa

- Tavoitteella on väliä – vasta jos tavoite on määritetty, voidaan tuloksia arvioida – mikä on lopulta se ongelma, joka tällä uudistuksella ratkaistaan?
- Rakenne ei yksinään ratkaise – suuri voi olla tehokasta, tai sitten ei
- Rakenteellinen integraatio on välttämättä johda toiminnalliseen integraatioon – etenkin jos siitä ei palkita
- Prosessilla on väliä – saadaanko kehityspotentiaali uudella rakenteella paremmin käyttöön?

Kohtalon- kysymykset

- Organisaatorakenteen uudistaminen
 - Kosmeettista vai todellista integraatiota?
 - Keskittämisen vaikutukset asiantuntijoiden kykyyn ja haluun antaa parastaan
- Johtamis- ja toimintakulttuurin uudistaminen
 - Miten saadaan aikaan myönteinen sosiaalinen epidemia, eikä perusniukeä uudelleenjärjestely
 - Alueellis-hallinnollis-professionaalisen järjestelmän piirteiden myönteinen hyödyntäminen
- Arvonmuodostus: miten tuetaan jatkuvaa kehittämistä?

Kiitos huomiosta!
